

*Світлій пам'яті
Віталія Сергійовича Чишка —
вченого, організатора науки,
засновника і першого директора
Інституту біографічних досліджень
Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського
присвячується*

ВІД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Цим збірником Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського продовжує започатковану в 1996 році серію, присвячену теоретичним і методичним проблемам біографістики, як окремої, самостійної історичної дисципліни: аналізу стану та перспектив розвитку біографічних студій в Україні; життєписам наших відомих і незаслужено забутих співвітчизників.

Третій випуск збірника зберігає тематичну спрямованість та структуру попередніх видань, які були схвально зустрінуті науковою громадськістю. В центрі уваги, як і раніше, знаходяться питання підготовки масштабного національного біобібліографічного зводу — Українського біографічного словника — як в його традиційному, книжковому, так і в електронному вигляді.

Збірник відкривається статтею, присвяченою життєвому шляху, науковій діяльності і творчій спадщині передчасно померлого засновника і першого директора Інституту біографічних досліджень, доктора історичних наук, професора Віталія Сергійовича Чишка (1951–2003), який був ініціатором, теоретиком і організатором відновлення в Україні роботи над загальнонаціональним біографічним зводом.

Перший розділ збірника присвячений аналізу досвіду та сучасного стану, черговим завданням розвитку біографічних досліджень в Україні, їх актуальним теоретичним, джерелознавчим і конкретно-методичним проблемам. У статті В. І. Попика докладно розглянуто питання формування на основі попередніх напрацювань Інституту біографічних досліджень масштабного загальнонаціонального електронного науково-інформаційного ресурсу в галузі біографістики та біобібліографії — розширеної електронної

УКРАЇНСЬКА БІОГРАФІСТИКА. ВИПУСК 3

версії Українського біографічного словника (УБС) — Українського біографічного архіву (УБА). У статтях провідних науковців інституту С. М. Ляшко та О. М. Япенка розкрито розроблені протягом останніх років методичні принципи і редакційно-технічні та бібліографічні вимоги щодо підготовки матеріалів до УБС та інших видань Інституту біографічних досліджень.

Матеріали другого розділу збірника, в якому вміщено понад двадцять коротких біографічних статей, присвячених постатям з різних сфер суспільно-політичного, освітянського, наукового, культурного життя України, покликані бути своєрідним методичним орієнтиром для авторського колективу УБС–УБА щодо загальних принципів і конкретних засобів розкриття основних біографічних даних.

Третій розділ збірника містить оригінальні, створені на основі введення до наукового обігу нових документальних матеріалів, біографічні і генеалогічні розвідки. Їх авторами — відомими вченими і біографістами-аматорами, вперше докладно висвітлено життєвий шлях і внесок в розбудову української національної справи, суспільно-політичного життя, науки і культури України громадських і політичних діячів, подвижників на ниві освіти, культури і мистецтва. Серед статей цього розділу чи не найбільший інтерес викликає докладний біографічний нарис д.і.н., професора В. П. Ляхоцького, присвячений відомому і впливовому громадському і політичному діячеві на західних українських землях кінця ХІХ — початку ХХ ст., одному з основоположників української дипломатії ХХ ст., баронові М. Васильку, власний життєвий шлях і особа якого, тим не менш, майже не були предметом дослідження впродовж багатьох десятиліть. Напрочуд цікавим і оригінальним документом історії є також опублікований в цьому ж розділі збірника своєрідний літопис давнього козацького роду Філіпченків, складений одним з його сучасних представників Б. М. Філіпченком.

Новацією третього випуску «Української біографістики» стала рубрика «Історія крізь призму біографістики». Авторами вмішених в ній ґрунтовних досліджень — М. Д. Ходоровським, В. А. Папановою, І. С. Михальським, О. В. Бугаєвою зроблено сміливі спроби аналізу історичних подій та культурних явищ на основі біографічних матеріалів, через особистий життєвий і творчий шлях особи.

Як і попередні випуски, збірник містить рубрики, присвячені джерелам біографічних досліджень, досвіду біографічних студій в

ВІД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Україні і за кордоном. бібліографії біографістики.

Редакційна колегія висловлює сподівання, що публікація матеріалів збірника не залишить байдужими дослідників-професіоналів і аматорів-біографістів та краєзнавців, сприятиме більш широкому і зацікавленому обговоренню актуальних проблем біографістики, розширенню діапазону, вдосконаленню методів біографічних досліджень, подальшому згуртуванню дослідницького активу українських біографістів навколо Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та Українського біографічного товариства.